

> Retouradres

Bewonersorganisatie InHilligersberg en
Bewonersorganisatie Leven in Schiebroek
T.a.v. mevr. M. Hovenkamp en mevr. M. van Seventer

Bestuurskern

Dir. Luchtvaart
Afd. Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Contactpersoon

J.H. Bruinewoud
Senior Beleidsmedewerker

M +31(0)6-27437662
john.bruinewoud@minienm.nl

Kenmerk

IENW/BSK-2018/126713

Datum 12 juni 2018
Betreft Uw brief inzake de luchthaven Rotterdam-The Hague
Airport

Bij brief d.d. 6 februari 2018 hebt u de Minister van Infrastructuur en Waterstaat vragen gesteld over het luchthavenbesluit Rotterdam-The Hague Airport in relatie tot een gezonde en leefbare leefomgeving. Bij dezen doe ik u namens de Minister mijn reactie toekomen. Mijn excuus voor de vertraagde beantwoording.

In uw brief wijst u er op dat de luchthaven is omringd door woonwijken. Door de aanleg van nieuwe wegen en door lager overvliegend luchtverkeer komt de leefbaarheid uws inziens verder onder druk te staan. U vraagt aandacht voor een schone luchtkwaliteit en wijst op de effecten van luchtvervuiling en geluid op de gezondheid. Naar uw mening kan de kwaliteit van leefomgeving onvoldoende worden geborgd en daarom zou geen toestemming gegeven moeten worden voor het creëren van een milieugebruiksruimte die kan worden benut voor de uitbreiding van commerciële vluchten. Ten slotte wijst u er op dat er een spanning bestaat tussen de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het bewonersbegrip in het onderzoek van VNO-NCW en in dat van DUO market research.

Toekomst RTHA

Op 10 april 2018 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat overleg gehad met de voorzitter van de Bestuurlijke regiegroep Rotterdam (bestaande uit vertegenwoordigers van de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Rotterdam, Schiedam en Lansingerland) over haar advies over draagvlak voor de ontwikkeling van Rotterdam The Hague Airport. In dat overleg heeft de Minister haar opvatting over de luchthaven kenbaar gemaakt. De Minister koppelt de besluitvorming over de lange termijn ontwikkeling van RTHA aan de Luchtvaartnota 2020 - 2040 (gereed 2019) en aan de herziening van het Nederlands luchtruim (niet eerder dan 2023 gereed). Tot die tijd is de Minister slechts bereid te bezien of een marginale toename van de geluidsruimte kan worden vergund indien er regionaal draagvlak is. De Minister is daarbij voorstander van één geluidsruimte voor al het vliegverkeer - commercieel en maatschappelijk. Ook zullen dan eerst afspraken moeten worden gemaakt over de randvoorwaarden waarna bijstellingen van de geluidsruimte eventueel zouden kunnen worden verwezenlijkt.

Betrokkenheid omwonenden

Voor de Minister blijft zorgvuldigheid en betrokkenheid van de omgeving van RTHA van belang. De Minister blijft daarover in gesprek met de BRR. Ook in de

nationale trajecten rond de Luchtvaartnota en herziening van het luchtruim zal een uitgebreide participatie plaatsvinden, ook in Zuid-Holland. Daarnaast zal in het kader van de procedure voor vaststelling van een luchthavenbesluit een zienswijzeprocedure worden gestart, waarin een ieder, waaronder uw beide verenigingen, zienswijzen kan indienen op een ontwerp luchthavenbesluit. Deze worden betrokken bij het uiteindelijk vast te stellen luchthavenbesluit.

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afd. Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Datum
12 juni 2018

Gezondheid en leefkwaliteit

In het kader van het Luchthavenbesluit voor Rotterdam is door de luchthaven in het MER de impact van de voorgenomen activiteit op de luchtkwaliteit en de gezondheid onderzocht. Dit is opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het MER voor Rotterdam en ook gepresenteerd in het MER uit 2016. De Commissie voor de MER heeft in een tussentijds toetsingsadvies aangegeven dat dit MER alle essentiële informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. Wel heeft de Commissie geadviseerd om enkele zaken aan te vullen, bijvoorbeeld ten aanzien van ultrafijnstof. Ik heb de luchthaven verzocht om deze adviezen te betrekken bij het definitieve MER.

Verder wijs ik u erop dat vanuit het ministerie er al enkele jaren oog is voor gezondheidsaspecten gerelateerd aan de luchtvaart. Zo financiert de rijksoverheid al jaren onderzoek naar duurzame luchtvaart door het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), waaronder onderzoek naar beperking van geluidhinder, onder andere door maatregelen in de wijze van bouwen rond een luchthaven. Verder is er op aandringen van de directie Luchtvaart in de laatste vierjaarlijkse landelijke gezondheidsmonitor van najaar 2016 van de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD) ook nadrukkelijk gevraagd naar geluidhinder en slaapverstoring door luchtverkeer. Indien uit die monitor ernstige klachten blijken kan daarop actie worden ondernomen. Voornemen is om vragen over geluidhinder ook in de volgende gezondheidsmonitor op te laten nemen.

Daarnaast heeft het ministerie het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) gevraagd om onderzoek te doen naar ultrafijn stof rond de luchthaven Schiphol. Gekeken wordt naar de blootstelling van omwonenden en het effect hiervan op hun gezondheid. Het onderzoeksprogramma duurt vier jaar en zal naar verwachting medio 2021 worden afgerond. De kennis die daar wordt opgedaan kan ook worden gebruikt ten behoeve van de regionale luchthavens van nationale betekenis, waaronder RTHA.

Ik vertrouw erop u in voldoende mate te hebben geïnformeerd.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
NAMENS DEZE,
HET HOOFD VAN DE AFDELING LUCHTRUIM EN REGIONALE LUCHTHAVENS,

Ir. P.H.C.M. van Gurp